

Priesterstudiedagen

23 & 24 februari 2026

VERBONDEN MET ELKAAR IN CHRISTUS

Kompas voor de toekomst

‘Synodaliteit is een houding, een openheid,
een bereidheid om te begrijpen. Iedereen in de Kerk
heeft een stem en mag een rol spelen.
Het gaat over samenkomen als gemeenschap.’

Paus Leo XIV

Compact verslag priesterstudiedagen 23 & 24 februari 2026

Verbonden met elkaar in Christus – Kompas voor de toekomst

Inleidingen bisschop

Bisschop Ron van den Hout opende de twee dagen met een heldere toonzetting: "Dit zijn geen vergaderdagen, maar een synodale oefening in luisteren en spreken, omgeven door gebed en stilte. Het in dialoog zijn met elkaar is belangrijk en stimuleert ons in onze roeping." Zijn boodschap was eerlijk over de pijn én hoopvol over de richting.

"Ik wil niet horen: 'We hebben het altijd zo gedaan' – tenzij het een opmerking is die wil uitdrukken dat we met dat gegeven rekening moeten houden om veranderingen in gang te zetten." Het gaat om het kerkelijk leven in de breedte: liturgie, diaconie, catechese, parochieopbouw. Persoonlijk en gemeenschappelijk hebben we een centrale rol in onze kerk en een voorbeeldfunctie.

De bisschop benoemde de spanning die velen voelen: pijn om teruglopende participatie, vermoeidheid, teleurstelling. Hij vroeg om wederzijds vertrouwen en de bereidheid eigen kwetsbaarheid te tonen. De synodale aanpak is niet vrijblijvend: *communio, participatio, missio*.

'Alleen wie zichzelf geeft, scheidt toekomst.'

Joseph Ratzinger, 1969

"De Kerk van morgen zal veel meer gezien worden als een vrijwillige gemeenschap, waar je alleen uit vrije keuze bij hoort. Als kleine gemeenschap zal zij veel grotere eisen stellen aan het initiatief van haar individuele leden. Ook vandaag kan en zal de toekomst van de Kerk voortkomen uit mensen met diepe wortels, die leven uit de zuivere volheid van hun geloof."

Wat Ratzinger voorzag zien we nu gewoon. We kunnen het niet meer ontkennen en het is voor ons allemaal spannend en riskant. We moeten met de Heilige Geest op pad durven gaan, het risico durven nemen.

De bisschop zei tot slot:

Er is breed enthousiasme voor de richting van het kompas voor de toekomst, maar ook angst voor de consequenties, zoals het verlies van nabijheid, kerksluitingen en identiteitsverlies. Laten we dat serieus nemen en obstakels niet zien als onontkoombare gegevenheden, maar als obstakels die overwonnen kunnen worden.

We hebben wel enigszins duidelijk wat we zouden willen, maar hoe we dat voor elkaar krijgen op de toenemende schaal en met de kleiner wordende kerk daarin worden we niet concreet.

Programma op hoofdlijnen

Maandag 23 februari – Dag 1 – Het kompas verkennen en verdiepen

09:00–12:30 Synodaal gesprek over het kompas voor de toekomst (3 rondes, 10 tafels)

14:00–16:30 Carrouselgesprek: vijf onderdelen verdiepen (3 rondes, 5 thematafels)

16:30–17:50 Plenair delen van ervaringen en inzichten

Dinsdag 24 februari – Dag 2 – Parochie van de toekomst en bouwstenen

09:30–11:45 Parochie van de toekomst: bruggen bouwen op synodale wijze (3 rondes)

11:45–12:30 Plenair delen en dialoog

14:00–16:30 Bouwen aan de toekomst: bouwstenen selecteren, prioriteren en eerste stappen

16:30–17:50 Plenaire afsluiting met inzichten en afspraken

Maandag 23 februari – Dag 1

Het kompas verkennen en verdiepen

Ochtend: synodaal gesprek over de toekomstvisie

Tien tafels van circa negen priesters gingen in drie rondes in gesprek over de toekomstvisie aan de hand van drie vragen: welke onderdelen spreken het meest aan? Wat ervaar ik als de grootste uitdaging van deze tijd? En wat roept weerstand op?

Aan het einde van de ochtend was een reflectie en evaluatie op het concrete verloop van het synodaal gesprek voorzien. Het gesprek over de inhoud was boeiend en leverde ook veel nieuwe collegiale ontmoetingen en inzichten op. Maar we zijn niet toegekomen aan de eerste evaluatie en reflectie, waarbij we elkaar kwalitatieve feedback zouden geven op ieders rol en bijdrage. Daar speelde mogelijk mee dat we nog niet gewend zijn om elkaar op deze manier feedback te geven. Het uitspreken van een mening over elkaars rol en bijdrage kan daardoor nog als lastig worden ervaren. Dit is tegelijkertijd een leerpunt om in toekomstige bijeenkomsten bewuster tijd te nemen voor deze vorm van reflectie.

Wat spreekt ons het meest aan

Vrijwel alle tafels noemden dezelfde kern:

- Christus centraal stellen als fundament en vertrekpunt voor alles. De zelfbewuste katholieke identiteit is daarmee verbonden;
- De parochie als gemeenschap van gemeenschappen (mits niet naar binnen gekeerd);
- Synodaliteit als luisterende manier van kerk-zijn met een rol voor elke gelovige
- Diaconale betrokkenheid bij mensen in nood;
- Liturgie, goed verzorgd met sacraliteit en stilte;
- De kerk als kompas en bekering als houding;
- Vorming en verdieping op alle niveaus
- Communicatie en mediapresentie naar buiten;
- Aandacht voor jongeren en nieuwe katholieken;

Grootste uitdagingen – twee dominante spanningsvelden

Spanningsveld 1	Spanningsveld 2
<p>Manager versus herder</p> <p>Schaalvergroting en kerksluitingen leggen een organisatorische last op die ten koste gaat van pastoraal nabij zijn. Welzijn van priesters als expliciet zorgpunt.</p>	<p>Christus centraal versus bereikbaarheid</p> <p>Hoe verkondig je het evangelie in een gesecculariseerde samenleving zonder te compromissen te sluiten en zonder belerend te zijn, en toch relevant te blijven?</p>

Belangrijkste uitdagingen

Als belangrijke uitdagingen voor de kerk van vandaag werd verder veel gesproken over:

- Individualisering en onverschilligheid in de samenleving;
- Het bereiken van mensen zonder kerkelijke binding;
- Jongeren duurzaam betrekken bij het geloof;
- Nieuwe vormen van catechese en geloofsvorming;
- Hoe kunnen we vernieuwingen daadwerkelijk realiseren?
- Hoe kunnen we mensen betrekken en medeverantwoordelijkheid geven?
- Hoe kunnen we het nog opbrengen met de beperkte mensen en middelen?

Wat roept weerstand op

- Visie is te breed: keuzes en criteria voor prioritering ontbreken;
- Te binnenkerkelijk: verbanden met de samenleving en publieke domein worden gemist;
- Gebed, spiritualiteit, liturgie en sacramenten zijn onderbelicht;
- Geen aandacht voor roepingen en historisch-cultureel erfgoed;
- Schaalvergroting en term 'hoofdkerk' roepen weerstand en spanning op;
- Kerksluitingen: pastoors onvoldoende begeleid in dergelijke processen;
- Welzijn van priester vraagt meer aandacht in een tijd van onzekerheid en verandering;

De synodale rondes werden op maandag- en dinsdagochtend afgesloten en voorbereid door het samen zingen van:

- **Veni Sancte Spiritus**
- **Ubi Caritas**
- **Laudate omnes gentes, laudate Dominum**

Daarna volgde vijf minuten stilte en gebed.

Middag: carrousel – vijf onderdelen van het kompas verdiepen

In drie rondes verdiepten de priesters vijf thema's aan tien tafels. Elke groep bouwde voort op het gesprek van de vorige groep, onder leiding van één gespreksleider per tafel en dus twee gespreksleiders per thema. Na een korte inleiding op het thema met enkele kernvragen was iedereen vrij om een onderwerp naar keuze te kiezen voor zowel de eerste, tweede als derde ronde. De gespreksleider bleef steeds aan zijn tafel zitten. De deelnemers wisselden telkens van tafel en dus ook van thema en konden voortborduren op hetgeen de vorige groep had gezegd.

1. Parochie van de toekomst

De beweging van een parochie mét priester naar een netwerk van gemeenschappen mét een verbindende priester vraagt het onderscheiden van de verschillende parochiële gemeenschappen en het stimuleren van het uitwisselen van gaven.

De parochie van de toekomst wordt gezien als een gemeenschap van gemeenschappen. Binnen een parochie bestaan verschillende groepen: gebedsgroepen, jongerengroepen, vrijwilligersgroepen, bijbelgroepen, diaconale groepen en verschillende spirituele

bewegingen. Deze diversiteit wordt gezien als een rijkdom, zolang zij verbonden blijven in de eenheid van de Kerk. Daarnaast zal een fusieparochie en een federatie bestaan uit meerdere oude parochies of zogenaamde locaties.

Om deze onderlinge verbondenheid te versterken, werden verschillende initiatieven genoemd, zoals: parochiedagen, gezamenlijke vieringen, vrijwilligersbijeenkomsten en ontmoetingen tussen groepen.

De rol van de priester wordt gezien als bruggenbouwer en teken van eenheid binnen de gemeenschap. Zijn roeping is mensen bij Christus te brengen en de gemeenschap te begeleiden in geloof en missie. Tegelijk werd benoemd dat schaalvergroting en organisatorische taken het soms moeilijk maken om pastorale nabijheid te behouden. Er komen veel taken bij waarvoor de priester zich niet voldoende competent voelt. De mooie kant van het priesterambt is en blijft het om mensen hoop te geven en te begeleiden in de gewone en bijzondere gebeurtenissen van het leven. Het is Gods werk waaraan de priester mag bijdragen: de vreugde blijven ervaren van de gewone dingen van het ambt.

2. Synodaliteit

Synodaliteit vraagt om een luisterende Kerk. Stilte, gebed en geestelijke onderscheiding helpen om de stem van de Heilige Geest te verstaan.

Openheid, nederigheid en moed zijn nodig om samen beslissingen te nemen en het evangelie te blijven verkondigen. We ervaren nu als obstakels: wantrouwen, angst voor kritische geluiden en activisme dat luisteren verdringt.

Gevoeligheid voor de Heilige Geest vraagt stilte, gebed, openheid en geestelijke begeleiding.

Treffende observatie: mensen in de wereld overleggen soms meer dan wij – zij zijn in die zin 'synodaler'.

Synodaliteit koppelen aan voorbeelden zoals Mozes of de H. Benedictus, de H. Franciscus of de H. Ignatius van Loyola kan helpen om de leiding van de Heilige Geest beter te leren verstaan. Geestelijke begeleiding geven en nemen leert ons daarin te groeien.

3. Uitdagingen van deze tijd

Centrale opdracht die wij als priesters en als katholieke Kerk in ons bisdom hebben, is om mensen bij Christus te brengen via getuigenis, hoop en diaconie. Jongeren zoeken naar authenticiteit en daar ligt een kans. Aansluiten bij wat er leeft bij de mensen en de ontwikkelingen in de wereld serieus nemen, is

nodig door katholieke duiding zichtbaar te maken. De uitnodiging tot bekering, de luisterbereidheid, onszelf en andere gelovigen laten raken door de relatie met Jezus vanuit vertrouwen en gebed. Priesters eerlijk met elkaar ervaringen laten delen, elkaars talenten opsporen en aanvullen: dat zijn de uitdagingen. De kerken openstellen en de liturgische behoefte van jongeren meer aandacht geven zijn ontwikkelingen die ons positief aanspreken.

4. Kerk als kompas

In de samenleving zijn veel mensen op zoek naar houvast en de Kerk kan een spiritueel en moreel kompas zijn. Door authentieke getuigenissen, duidelijke verkondiging en dienstbaarheid kunnen we mensen helpen richting te vinden in hun leven.

Er is een groeiende behoefte aan orde en spiritualiteit. We hoeven als Kerk niet te concurreren met yoga of mindfulness, maar we moeten wel zichtbaar maken wat de Kerk uniek maakt. Daarbij kunnen boeken, films, aanwezigheid in de media helpen. 'Compassie is ons kompas,' zei een van de deelnemers. Dat mogen we zichtbaar voorleven. Het kompas van het evangelie is wereldwijd, tijdloos en uitdagend, ook in dienstbaarheid. Een nieuw begin maken bij de jonge generatie!

5. Bekering en houding

Bekering (metanoia) zien we als een voortdurende beweging van het hart naar God. Het is niet alleen persoonlijke bekering, maar ook collectieve bekering van de Kerk zelf (Ecclesia semper reformanda). Hoop is de voorwaarde voor bekering en het vraagt om nederigheid, dienstbaarheid en liefde voor de naaste. Zelf getuigen van deze bekering, soms tegen de stroom in én met de stroom van genade mee. Vanuit evangelische waarheid en met veel geduld vanuit een ontvangende houding.

Gezamenlijk bidden van de vespers in de Abdijkerk

Dinsdag 24 februari – Dag 2

Parochie van de toekomst en bouwstenen

Ochtend: parochie van de toekomst – bruggen bouwen

De ochtend startte met een inleiding van de bisschop en daarna de bijzondere opdracht om de eigen parochie van de toekomst te tekenen, vanuit de opdracht om te durven dromen over de toekomst. Hoe ziet die 'nieuwe parochie' eruit? De tekeningen lieten mooie creatieve talenten zien én ook wat aarzelende penne-streken.

Wat de tekeningen lieten zien:

- Jong en creatief: Christus staat centraal en alle gelovigen verzamelen zich en zijn gericht op de bron, de weg, het woord, de waarheid en het leven.
- Ouderen: In netwerken, cirkels en verbonden groepen van zoekenden, betrokkenen en gelovigen in kerken, huizen, scholen, activiteiten, vorming, pelgrimeren, etc.
- Andere creatieve uitingen zoals de rugzakpriester, de 'muzieknotenbalk: iemand moet de toon zetten', de vredesduif, de vlinder, bomen en bloemen en een orkaan.

Allen zochten naar Christus als middelpunt.

Daarna werkten de groepen aan de vraag: hoe bouwen we bruggen naar de parochie van de toekomst? Enkele groepen presenteerden hun bevindingen, waarbij het in de antwoorden veelal ging over wat we kunnen doen en minder over hoe we het proces van

vernieuwing en verandering gaan vormgeven. Een korte impressie van de bevindingen:

Beleid en structuur

Een diocesane synode voor pastoraal beleid werd bepleit: iedereen vindt nu zelf het wiel uit, terwijl er bisdombreed gedragen pastoraal beleid nodig is. Concreet gevraagd: HR-beleid voor priesters (welzijn, gezondheid), meer betaalde krachten ook voor financiën en beheer van kerkgebouwen, met een grotere rol voor het bisdom als ondersteuning voor de priesters en kerkbesturen.

Gemeenschap en verbinding

Jongeren en ouderen bij elkaar brengen, is het gezamenlijke urgente punt. Jongeren zijn nu onvoldoende zichtbaar in de parochies. Daarvoor zijn de familiezonntag (mis + maaltijd + catechese + ontmoeting) en de gemeenschapszonntag concrete initiatieven. Het synodaal gesprek gaat niet vanzelf en vraagt actieve begeleiding. Vrijwilligers die geen kerkgangers zijn en verenigingen in dorpen met een lijntje naar de kerk zijn kansen die benut moeten worden. Sociale media vragen aandacht en jongeren kunnen daarin een actieve rol krijgen. Communicatie tijdig en voldoende breed opzetten.

Presentie en zending

Iedere priester staat voor een kleine bouwsteen en de kracht zit in het samenbrengen. Presentie gaat verder dan het kerkgebouw: missionair zijn vanuit gebed,

kwetsbaarheid zien en de ogen en oren van Jezus zijn. Duidelijkheid in de verkondiging en grenzen stellen is soms ook nodig: het kan niet alleen gaan om 'mogen', maar soms is het ook 'moeten'.

De bisschop vat de kern samen:

- Van een parochie mét priester naar een netwerk van gemeenschappen mét een verbindende priester.
- Eenheid bewaken en inspireren als kerntaak van de priester.
- Gedeelde verantwoordelijkheid van leken – met subsidiariteit als principe.
- Enthousiasme voor de richting, maar angst voor de consequenties: verlies van nabijheid, kerksluitingen, overbelasting.
- Een goede en waardige liturgie blijft ons uithangbord – niet de priester of het koor, maar Christus.

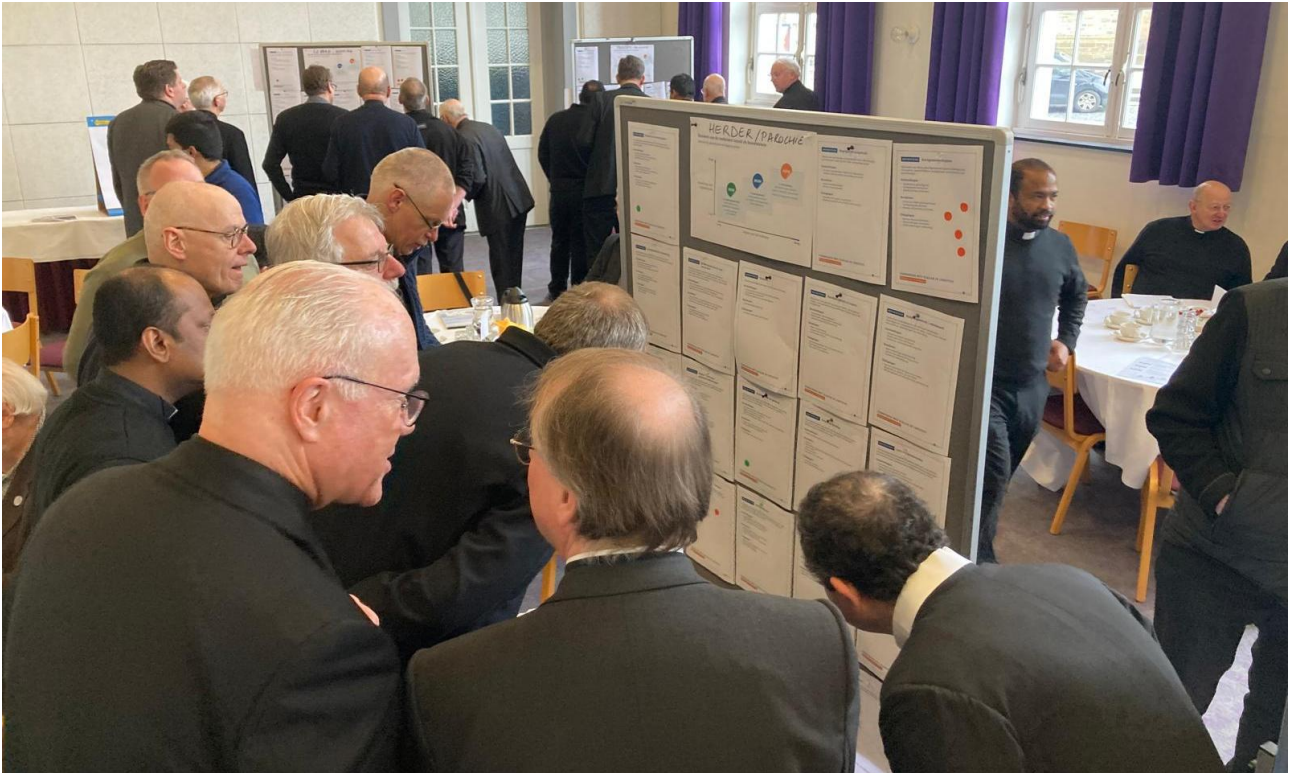
‘Wie alleen maar wil uitleggen en anderen wil veranderen, blijft onvruchtbaar.’

Joseph Ratzinger, 1969

Synthese van de ochtend

De ochtend liet zien dat de richting van het kompas breed wordt gedeeld, maar dat de uitvoering complex is. We hebben niet veel ervaring met het gesprek over verandering. Dat is geen kwestie van onwil of onvermogen, maar heeft vast diepere structurele en theologische redenen. We zijn loyaal aan de universele Kerk én aan de lokale concrete parochie-gemeenschap. Als priesters zijn we gevormd om antwoorden te geven vanuit de zekerheid van ons geloof. Verandering gaat gepaard met onzekerheid en verlies en dat maakt kwetsbaar zonder houvast. Het verlies van een kerkgebouw met sacramentele dimensie is verlies van een deel van de priester zelf en zijn gemeenschap van gelovigen. We ervaren de theologische ambiguïteit van de verandering zelf en we weten niet wat het oplevert. We halen daarvoor graag Paus Benedictus aan (*zie citaat links*).

Middag: bouwstenen – selecteren, prioriteren en eerste stappen

In de middag liepen de priesters eerst individueel door de aula minor om de bouwstenen te lezen en een persoonlijke keuze te maken door drie groene, drie blauwe en drie oranje stickertjes te plakken.

NOW (groen – laaghangend fruit, gemakkelijk te realiseren, we kunnen het meteen doen),
WOW (blauw – vernieuwend, origineel en te

doen) of HOW (oranje – interessant én complex, waardoor er meer tijd nodig is).

Daarna kon iedereen vrij kiezen welk posterbord hem het meest interesseerde om te verdiepen en concreet uit te werken. Het betreft onderstaande categorieën. Het aantal stickertjes is ook ongeveer representatief voor het aantal priesters dat voor het onderwerp koos om het verder te beoordelen en te bespreken.

Stemmen per categorie

Categorie	Now	Wow	Totaal
Priester — heiligmaker	45	47	138
Jongeren en digitaal	39	47	112
Leraar — profeet — vorming	31	32	101
Samenwerken en kerken	40	24	80
Herder — leider in parochie	22	24	74
Organisatie en verandering	8	7	20

De prioritering en selectie hebben geresulteerd in een top 10 van bouwstenen die soms door iedereen meteen ingezet kunnen worden; andere vragen om een projectmatige aanpak met facilitering.

Top 10 bouwstenen

	Bouwstenen
1	Digitale Areopaag
2	Parochiecatechese (doorlopend, basisschoolleeftijd)
3	Ontmoetingen met jongeren
4	Rol van de leek in de parochiegemeenschap
5	Concentreren van vieringen
6	Evangelisatie door de weg van schoonheid
7	Kerngemeenschappen opbouwen – familiegericht
8	Open kerkgebouwen
9	Gemeenschapszondag
10	Sacramentele diepgang

Verdieping uit de groeps gesprekken

Priester als heiligmaker – sacraliteit en liturgie

Dit was de categorie met de meeste stemmen (138). De groep werkte dit als volgt uit:

- Stilte herstellen: in, bij en na de Heilige Mis – ook na de preek een moment van stilte.
- De priester zelf als voorbeeld in aandacht en eerbied, ook in de sacristie.
- Aanbidding helpt voor stilte en goede houding tijdens de mis.
- Schoonheid van zang – hoeft niet per se gregoriaans te zijn; cantores die mensen meenemen in de zang.
- Mobiele schola die rondgaat waar koren wegvallen.
- Aandacht voor tridentijnse liturgie: er is een 'markt' voor en we willen voorkomen dat mensen weggaan naar bijvoorbeeld de broederschap Pius X.

- Sacrale spiritualiteit: begeleidde aanbidding, bij voorkeur wekelijks op drie plekken in het bisdom, ook voor roepingen.
- Liturgische vorming met sacramentele diepgang: door slordigheid gaat veel verloren – gewoon DOEN!

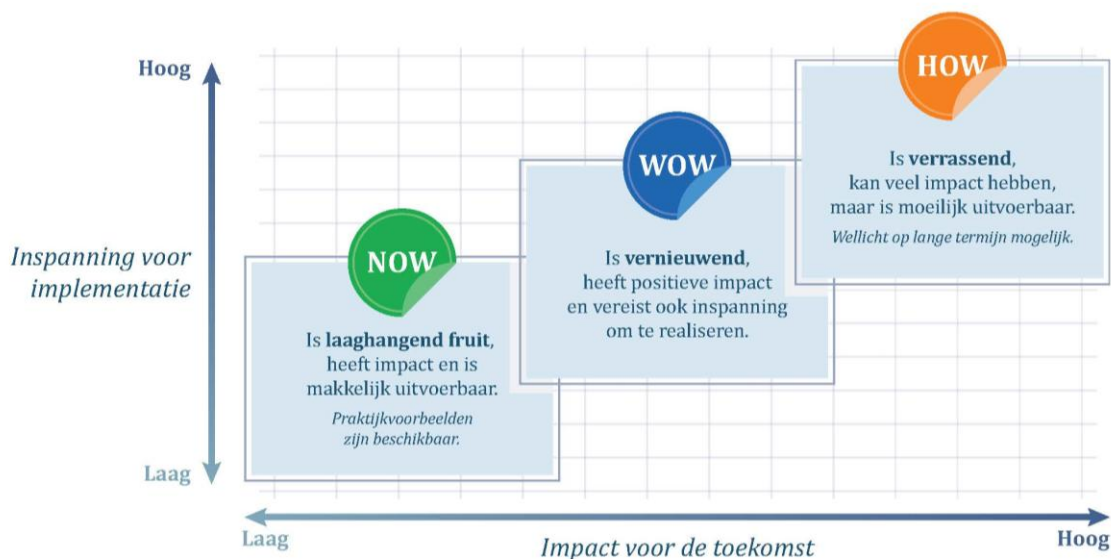
Herder-parochie – naastenliefde als kern

De kern van iedere parochie: naastenliefde en een glimlach. De blijde boodschap straalt uit kerngemeenschappen. Twee concrete sporen:

- Werken van barmhartigheid: vormelingen diaconaal aan de slag laten gaan, diaconie werft vrijwilligers, aandacht voor 'no waste-acties', deelkastjes, kerstactie, straatpastoraat, maaltijden, ziekenbezoek.
- Ontmoeting en contact: kaartje schrijven, kaarsje aansteken, pelgrimage, presentie ook bij overheid.

Bouwen aan de toekomst vanuit de bouwstenen

Selecteren, prioriteren en stappen zetten

Organisatie en verandering – NOW, WOW en HOW

De groep prioriteerde drie bouwstenen:

NOW – Parochiële rondetafelgesprekken

- Goede deelnemers en begeleiders vinden. Dat kan per federatie of parochie, weinig kosten.

WOW – Concentratie van parochievieringen

- Binnen federatie te regelen. Vraagt meenemen en begeleiden van kerkgangers. Goed de voordelen laten ervaren. Lange termijn, maar haalbaar en noodzakelijk.

HOW – Rol van de leek

- Vraagt cultuurverandering. De leek vanuit zijn eigen roeping laten groeien. De priester moet ruimte geven, zonder dat gelovigen gaan clericaliseren. Vraagt discipline, waardering en acceptatie van beide kanten.

HOW – Vitale priesters

- Achter elk stickertje zit een verhaal of een noodkreet. Vraagt verantwoordelijkheid van bisschop, priester én kerkbestuur. Nodig: vertrouwenspersoon, HR-beleid en intervisie. Intervisie als verplichte permanente vorming – zelf gaan doen!

Jongeren en digitale aanwezigheid

- In kaart brengen wat er al is: gen C in Sittard, broederschappen in Maastricht/Roermond, bijbelstudiegroep Heerlen (gegroeid van 5 naar 25!), straatpastoraat jongeren Sittard.
- Zomerkampen organiseren vanuit het bisdom, met ondersteuning voor parochies.

- Digitale Areopaag als diocesane ondersteuning voor jongerenpastoraat.
- Concrete afspraak: er komt een WhatsApp-gemeenschap van het bisdom voor jongeren.
- Officieel YouTubekanaal: catechese, muziek, getuigenissen en podcasts.
- Influencers inzetten voor digitale evangelisatie (ook met humor).
- Talenten van priesters benutten voor mediavorming.

Priester als leraar – vorming

Drie geselecteerde bouwstenen:

- Parochiecatechese: mensen uitnodigen die ervaring hebben. Vraagt beleid van het bisdom met duidelijke richting en inhoud – zodat het niet bij papieren prioriteiten blijft.
- Evangelisatie door de weg van schoonheid: meteen beginnen, documentatie met uitleg, verbinding leggen tussen geloof en cultuur, opening naar VVV en scholen. Kerken openstellen is essentieel.

- Vorming – gewoon DOEN: familiezonag organiseren, mensen uitnodigen voor catechese na de mis.

Samenwerken en kerken – open kerkgebouwen

- Open kerkgebouwen als plek van hoop: oecumene, open voor verenigingen, concerten, ontmoeting, diaconie.
- Kerkgebouw als ingang voor scholen.
- Tijdig communiceren, meedenken en fondsen werven – en mensen vragen ervoor te bidden.
- Concreet gemaakt in een projectplan voor Maastricht-West: locatie, communicatie, denktank, vrijwilligers, financiële fondsen, verhuur aan verenigingen, gebed.

Tot slot: wat we belangrijk vinden en waar we verschillen

Wat we breed delen – de rode draad

Christus moet het werkelijke centrum zijn – niet als slogan maar als dagelijkse praktijk. De gemeenschap van gemeenschappen is de juiste richting – mits niet naar binnen gekeerd. Presentie is de essentie: zichtbaar, nabij en gastvrij aanwezig zijn, opent meer deuren dan programma's. Vorming en verdieping zijn dringend nodig – op alle niveaus, voor priesters én leken. Jongeren verdienen prioriteit – hun verlangen naar authenticiteit en gemeenschap is een kans. Sacraliteit en liturgische kwaliteit zijn geen detail, maar fundament – schoonheid nodigt uit. De synodale houding zelf – luisteren, onderscheiden, samen besluiten – is al een vrucht van deze dagen.

Waar we over verschillen – interne spanningen

Thema	Enerzijds	Anderzijds
Schaalvergroting	Noodzakelijk voor levensvatbaarheid van de parochie	Mag nooit ten koste gaan van herderlijke nabijheid
Kerkgebouwen	Keuzes maken IS onvermijdelijk	Getuigenis – sluiting is onherstelbaar verlies
Breedte visie	Breedte is kracht: iedereen vindt iets	Keuzes en prioriteiten ontbreken
Jongeren	Opleving is teken van hoop	Er zijn soms extreme posities die we in goede banen moeten leiden
Synodaliteit	Luisterende kerk is vernieuwend	Leidt overleg wel echt tot actie?
Liturgie	Eigen spirituele kleur per gemeenschap	Eenheid en waardigheid bewaken
Priesterrol	Verbindende herder in netwerk	Organisatorische last maakt dit steeds moeilijker
Beleid	Lokale vrijheid en organische groei	Bisdombreed beleid en kaders zijn nodig

Wat we moeilijk vinden

- Schaalvergroting realiseren zonder gemeenschapszin te verliezen.
- Bruggen bouwen naar geseclariseerde buitenwereld zonder boodschap te laten verwateren.
- Genoeg geschikte vrijwilligers, kerkbestuurders en priesters vinden op de juiste plek.
- Cultuurverandering bewerken rondom synodaliteit, lekenparticipatie en vernieuwingen.
- Welzijn van priesters borgen in een tijdperk van toenemende organisatielast.
- Van visie komen naar eerste stappen van verandering en vernieuwing: de concrete uitwerking van 'hoe en met wie' bleef grotendeels open.

Relevante observaties

Wat de tekeningen lieten zien:

Organisatie scoort het laagst – maar dat is geen desinteresse:

De categorie 'organisatie en verandering' scoorde verreweg het laagst (20 stemmen). Dit signaleert dat priesters liever bouwen dan reorganiseren. De energie zit bij inhoud: jongeren, vorming, liturgie en diaconie.

Diocesane synode als nieuw geluid:

Het pleidooi voor een diocesane synode voor pastoraal beleid was opmerkelijk ten opzichte van de eerste dag. Het signaleert dat priesters behoefte hebben aan gedragen beleid van bovenaf, niet alleen aan vrijheid van onderop.

Presentie als gedeelde taal:

Het woord 'presentie' keerde in elke sessie terug. Aanwezig zijn, zichtbaar zijn, bereikbaar zijn – dat is geen methode, maar een houding. De groep herkende dat als de kern van het priesterschap in deze tijd.

De bouwstenen zijn een begin, geen eindpunt:

De concrete uitwerking van 'hoe en met wie' is op de meeste plekken niet afgerond. Dat is geen mislukking – het is de logische eerste stap van een synodale reis die verder gaat.

Tot slot

De bisschop sloot de tweedaagse priesterdagen af met het bedanken voor de inspirerende, open en goede gesprekken en de uitnodiging om gezamenlijk de vespers te bidden in de Abdijkerk.

Resultaten enquête in conclusie en enkele citaten

Resultaten enquête

De respons geeft een helder en consistent beeld: de priesterdagen werden breed als waardevol en goed georganiseerd ervaren.

De drie meest genoemde hoogtepunten zijn de onderlinge ontmoeting, de collegiale uitwisseling en de synodale gesprekswijze, waardoor iedereen aan bod kon komen. Het 'Kompas voor de toekomst' wordt gewaardeerd als visie, maar met de vraag om meer concreet beleid en actie.

Er zijn twee stevige verbeterpunten genoemd: meer ruimte voor stilte/gebed én een gezamenlijke mis. En 95 procent wil graag een volgende priesterbijeenkomst. Het fundament is stevig gelegd.

Enkele citaten uit de enquête:

"Op z'n Limburgs gezegd: 'zich verstaan...' echt luisteren om elkaar te begrijpen, verbondenheid ervaren, ontmoeting waarin ieder er mocht zijn ... verschillend en toch één.

"Het meest waardevolle vond ik de broederlijke verbondenheid en de open uitwisseling van ervaringen. Het was bijzonder om samen te bidden, te vieren en in gesprek te gaan over de vreugden en uitdagingen van het priesterschap."

"Nu heb ik ook dieper gaande gesprekken gehad met priesters die ik normaal nooit zou aanspreken.

"Terecht geen strategiepapier, maar een heldere visie voor de toekomst.

"Het kleine document vermengt solide leer met alles wat de nieuwe synodale Kerk betreft, waarvan niemand precies begrijpt wat zij is en waarheen zij gaat.

"De stilte en vervreemding van de laatste twintig jaren overbrug je niet in twee dagen.

"Meer aandacht voor liturgie, spiritualiteit en priesterlijke identiteit – meerdere priesters lopen vast in hun pastoraat, omdat het voor henzelf niet helder is wie ze zijn als priesters.

"De synodale methode maakt de ontmoeting echt anders. Ik mag inmiddels terugkijken op 31 jaren pastoraat en heb al vele beleidsvisies langs zien komen. De synodale wijze van bespreken, maakt het tot een project van ons, velen, mij, jou.

GELOVIGE

Zelfverzekerde
Zelfbewuste
Trouw
Afvallige
Charismatische
Gelegenheids
Cultuur
Gewoonte
Anders
Niet
Zangkoor
Elitaire
Afgedwaalde
Bekeerde
Nieuwe
Moraliserende
Bewuste
Sociale
Gilde
Broederschap
Geboorte
Gezin
Traditionele
Oecumenische
Glas in lood
Geloofte
Gewijde
Religieuze
Onverschillige
Zoekende
Twijfelende

Uitgave:

© Bisdom Roermond
Dienst Pers en Communicatie
Postbus 470
6040 AL Roermond
T: 0475 – 386891
E: info@bisdom-roermond.nl
I: www.bisdom-roermond.nl